

KONCERTNI | ATELJE

DRUŠTVO SLOVENSkih SKLADATELJEV
SOCIETY OF SLOVENE COMPOSERS

V sodelovanju z RTV Slovenija

Mateja BAJT – *kljunaste flavte*
Maruša BREZAVŠČEK – *kljunaste flavte*
Jože BOGOLIN – *tolkala*
Simon KLAVŽAR – *tolkala*

PROGRAM

DANZA
Allegro
Brina Jež Brezavšček, Lojze Lebič,
Hila Tamir Ostrover, Peter Šavli, Uroš Rojko

Četrtek, 11. februarja 2021, ob 20.00

RTV Slovenija, Studio 13

WWW.DSS.SI

PROGRAM

Brina JEŽ BREZAVŠČEK

MIMOBEŽNICE IN TANGENTE

*za dve kljunasti flavti in tolkala**

Maruša Brezavšček, sopranska in tenorska kljunasta flavta

Mateja Bajt, tenorska in basovska kljunasta flavta

Simon Klavžar, tolkala

Lojze LEBIČ

OD BLIZU IN DALEČ – sedem podob

za kljunaste flavte in asistenta

Ptičica svarilka

Kačji kraljič

Jemlji, jemlji, zdaj slovo

Otroci ukleti v ptice

Meglice dol popadajo

Godec pred peklom

Se že svita bo den

2

Mateja Bajt, kljunaste flavte: sopranino, sopran, alt, tenor in bas

Jože Bogolin, asistent

Hila TAMIR OSTROVER

RA'AD za basovsko kljunasto flavto

Maruša Brezavšček, basovska kljunasta flavta

Peter ŠAVLI

ERITHACUS RUBECULA (Taščica)

*za kljunasto flavto in tolkala**

Mateja Bajt, altovska in tenorska kljunasta flavta

Jože Bogolin, tolkala

Uroš ROJKO

FRULATNA CAJONADA

*za dve kljunasti flavti in dvoje tolkal**

Mateja Bajt, tenorska in sopranska kljunasta flavta

*Maruša Brezavšček, Paetzold kontrabasovska
in sopranska kljunasta flavta*

Simon Klavžar in Jože Bogolin, tolkala

* krstna izvedba

Mateja BAJT

Mateja Bajt se je učila kljunasto flavto na Glasbeni šoli Radovljica pri Klemenu Ramovšu. Po končani gimnaziji je študij nadaljevala na Univerzi za glasbo in upodabljaljočo umetnost na Dunaju pri slovitemu prof. Hansu Marii Kneihsu na koncertni in pedagoški smeri. Leta 1994 je diplomirala iz glasbene pedagogike ter 1997 z enoglasno odliko zaključila magistrski študij na koncertni smeri iz kljunaste flavte. Za izjemen uspeh je prejela nagrado avstrijskega Ministrstva za znanost. Leta 1998 je na Dunaju zaključila še izredni študij s poudarkom na komorni in sodobni glasbi.

Kot solistka, članica in vodja različnih ansamblov koncertira v Sloveniji in drugod po Evropi. Posveča se izvajanju stare glasbe od srednjega veka do poznega baroka, prav tako tudi moderne. Sodeluje z uglednimi slovenskimi in tujimi glasbeniki. V zadnjih letih je pod njenim vodstvom v razcvetu ansambel kljunastih flavt »Le Phénix« na originalnih renesančnih in baročnih instrumentih, ki je edinstven v našem prostoru.

Leta 2003 je izdala CD-ploščo z naslovom »Podoba ljubezni« z glasbo francoskega baroka, ki je bila sprejeta s toplo kritiko v Sloveniji, Avstriji in Nemčiji.

Po končanem študiju se je posvečala vzgoji najmlajših glasbenikov na kljunasti flavti na različnih glasbenih šolah. Vzbudila in spodbudila je zanimanje za ta inštrument ter željo po nadaljevanju šolanja na srednji in visoki stopnji.

Izdelala je učni načrt za kljunasto flavto za program umetniške gimnazije in akademske stopnje. Sedaj poučuje na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana ter na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Za izjemne pedagoške dosežke je leta 2019 prejela Škerjančevo diplomu. Vodi tudi poletne šole ter seminarje za učitelje in učence kljunaste flavte.

Maruša BREZAVŠČEK

Maruša Brezavšček je s poukom kljunaste flavte pri šestih letih pričela pri prof. Mateji Bajt, nato pa se je kot »mlada študentka« na univerzi Mozarteum Salzburg izobraževala pri prof. Andrei Guttmann-Lunenburg in Matthijsu Lunenburgu. Na taisti univerzi je diplomirala pri solistki prof. Dorothee Oberlinger. Med dodiplomskim študijem se je v sodobni glasbi izpopolnjevala tudi na glasbenem Konservatoriju Luca Marenzio pri prof. Antoniu Politanu in se udeležila Erasmus izmenjave na Visoki šoli za glasbo Katalonije (ESMUC) pri prof. dr. Pedru Memesdorffu, ki slovi kot ena najvidnejših osebnosti na področju stare glasbe - kot interpret na kljunasti flavti in kot njen muzikološki proučevalec. Letos bo zaključila podiplomski študij iz glasbene pedagogike iz kljunaste flavte na slovitem inštitutu za staro glasbo *Schola Cantorum Basiliensis* v Švici, kjer se izpopolnjuje v znanju iz kljunaste flavte pri prof. Hanu Tolu, iz historičnega fagota pa pri prof. Donni Agrell. Poleg tega se je udeležila številnih mojstrskih tečajev svojih instrumentov.

Maruša je večkratna prejemnica prvih nagrad na glasbenih tekmovanjih iz kljunaste flavte. Leta 2020 je prejela kar dve prvi nagradi v Tel Avivu (Izrael), v kategoriji solistov in v kategoriji za najboljšo izvedbo izraelske skladbe na svetovnem tekmovanju iz kljunaste flavte, ki poteka v okviru festivala »TARF« (*Tel Aviv Recorder Festival*). Leta 2016 je v Gradcu prejela prvo nagrado na mednarodnem tekmovanju za kljunasto flavto ERPS (*European Recorder Players Society*), žirija pa jo je izbrala tudi za uradno praizvedbo obvezne skladbe *Viomata II* skladatelja Antonisa Rouvelasa na koncertu nagrajencev. Dvakrat je bila prvonagrajenka slovenskega tekmovanja TEMSIG (2007, 2010). Glasbenica je štipendistka Ministrstva za kulturo in Fundacije Viktoria ter je bila prejemnica Štipendije za nadarjene Mestna občine Ljubljana.

Jože BOGOLIN in Simon KLAVŽAR

Slovenski tolkalni duo Drumartica sta leta 2006 ustanovila Simon Klavžar in Jože Bogolin. Po zmagi na prestižnem tekmovanju za tolkala v Luksemburgu (IPCL 2009) sta koncertirala v ZDA, Rusiji in po Evropi na prizoriščih kot so Hermitage Theater v St. Petersburgu, Carnegie Hall v New Yorku, Auditorio de Tenerife in Berlinska filharmonija.

Duo Drumartica je prejemnik Prešernove nagrade Univerze v Ljubljani, druge nagrade in nagrade publike na tekmovanju IPCL 2009 v Luksemburgu in prve nagrade na mednarodnem tekmovanju za tolkala PENDIM 2009 v Bolgariji.

Od leta 2014 do 2020 sta bila Bogolin in Klavžar umetniški vodji abonmaja klasične glasbe Metabonma na Metelkovi. Člana dua sta profesorja tolkal na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani, predavala pa sta tudi na Western Washington University (Bellingham, WA, ZDA), Furman University (Greenville, SC, ZDA) in Konservatoriju Salerno (Italija) ter na tolkalskih festivalih na Hrvaškem (Samobor), v Španiji (Galicija, Tenerife, Granada) in Sloveniji (OrkesterKamp Bovec, MIO...).

Brina JEŽ BREZAVŠČEK (1957)

je diplomirala iz kompozicije na Akademiji za glasbo v Ljubljani pri prof. Urošu Kreku; študirala je tudi muzikologijo in klavir. Kasneje se je izpopolnjevala na mojstrskih tečajih za klavir in kompozicijo (Hrvaška, Madžarska, Avstrija) ter v elektronskih studiih (RTV Beograd, CIRM Nica, GRM Pariz).

Njene skladbe so izvajali na festivalih za sodobno glasbo in koncertnih prizoriščih v Sloveniji, na Hrvaškem, v Italiji, Nemčiji, Švici, Franciji, Avstriji, Srbiji, Romuniji, Litvi in Združenih državah Amerike.

V njenem opusu je v ospredju predvsem komorna glasba – napisala je blizu 50 tovrstnih del. Poseben interes ima za vključevanje odrskih elementov. Občasno se posveča elektroakustični kompoziciji in delom za orkester. Piše tudi vokalno glasbo in dela za otroke in mladino.

»Njena glasba je zajeta v ospredju naprednega glasbenega razmišljanja s tehnikami in idejami, ki jih je povzela iz glasbene avantgarde poznega dvajsetega stoletja. Posebna moč glasbene materije je v modernih instrumentalnih postopih, ki jih skladateljica kombinira s subtilnim občutkom za kreiranje zvoka.« (Povzeto po Niallu O' Loughlinu iz spremne besede k avtorski zgoščenki).

MIMIBEŽNICE IN TANGENTE

Abstraktna matematično - geometrijska pojma, mimobežnice in tangente, sem si zamislila kot dinamične skupke energijskih potencialov, ki potujejo skozi prostor. Sama beseda *mimobežnica* nakazuje gibanje in ta črta beži - drvi, potuje - mimo druge mimobežnice, ki se ravno tako giblje po svoji začrtani smeri. Nikoli se ne križata, saj ima vsaka svoj enodimenzionalen prostor v najmanj tridimenzionalnem okolju. Zamislila se si, da mimobežnice nosijo v sebi potencial, ki ga zajemajo iz skrivnostne izhodiščne točke. Ta potencial se razvija in razpira na njihovih poteh. Nenehno gibanje mimobežnic sem ponazorila s hitrimi

usmerjenimi pasažami bodisi v smeri navzgor bodisi navzdol, znotraj teh makro figur pa se odvijajo mikro delci, kjer so ponekod prisotni melodični fragmenti, pri čemer je v kljunastih flavtah (sopranska, tenorska) pogosta uporaba mikrotonalnosti oz. četrtnih tonov. V flavtno drobljenje hitrih not sem umestila ksilofon, lesove in krotale, ki podajajo barvno adekvaten kontrapunkt.

V drugem delu, *Tangente*, sta poleg tenorske in basovske kljunaste flavte, v tolkalih zastopana afriško - azijski boben bendir in zvoneča posoda. Bendir s svojo okroglo površino ponazarja krožnico, ob katero trči tangenta. Značilno za ta boben je, da ima tik ob opni napete (včasih mehkejše) strune, kar daje bobnu poseben zvok in obenem omogoči več barvnih ploskev na opni, kar mi je bilo posebej dobrodošlo. Celoten drugi del je zasnovan na drugačnem principu kot prvi – tu ni vedno natančnega notnega zapisa, predvsem za bendir so podane smernice načina igranja, v okviru katerih se improvizacijsko odpirajo zvočni prostori, primerni in podporni gibanju obeh flavt. K temu pripomore delno grafičen notni zapis. Linije kljunastih flavt predstavljajo posamične tangente, kjer prihaja do dela na osnovnem tonu z različnimi načini zvočnega in barvnega spreminjanja. Tu je pomemben element delež glasu v načinih igranja v kombinaciji s slišnim šumom zraka. Trke tangent ob krožnico predstavljajo udarci ob zvonečo posodo.

V pomenu projiciranja matematičnih abstrakcij skozi glasbo v življenjske fenomene, mimobežnice predstavljajo živo vrvenje ljudi iz ptičje perspektive, kjer vsakdo sledi svoji načrtani poti. Tangente pa izražajo tiste posebne »naključnosti«, kjer nam srečanja z določenimi ljudmi, prijatelji, osebnostmi, s svojim dotikom, bližino, močjo, vdahnejo žar življenja.

Lojze LEBIČ (1934)

je na Univerzi v Ljubljani diplomiral iz arheologije (1957), hkrati na Akademiji za glasbo študiral dirigiranje pri Danilu Švari ter kompozicijo pri Marjanu Kozini (diplomiral 1972).

Skladateljsko je izšel iz skupine Pro musica viva, izpopolnjeval pa na poletnih tečajih za sodobno glasbo v Darmstadtu. Po intenzivnem in kritičnem soočenju s sodobnimi kompozicijskimi težnjami si je izoblikoval osebno govorico, ki je razpeta med zvočno silovitostjo ter meditativno zadržanostjo, svetovljansko modernostjo in svojsko občutljivostjo za dediščino preteklih kultur in civilizacij. Lebičeva dela so bila izvajana na številnih festivalih.

Od leta 1995 je redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Leta 2003 je bil izvoljen za zunanjega člana Kraljeve Flamske Akademije za znanost in umetnost Belgije.

OD BLIZU IN DALEČ

Skladba *Od blizu in daleč*, napisana v letu 1991 je ciklus sedmih podob za različne vrste kljunastih flavt in – neobvezno – enega ali več soigralcev, ki s priročnimi – povečini ljudskimi glasbili – prispevajo iz davnine – od daleč.

Naslovi podob: Ptičica svarilka; Kačji kraljič; Jemlji, jemlji, zdaj slovo; Otroci ukleti v ptice; Meglice dol popadajo; Godec pred peklom; Se že svita bo dan; so povzeti po starinskih slovenskih ljudskih pesmih, vendar le za miselno in čustveno usmeritev. Glasbenih citatov ni. Oblikovno je delo zbir dramskih prizorov, ki se zaviti v mitološko kopreno dogajajo na imaginarnem glasbenem prizorišču. Kot duhovi narave se od daleč oglašajo šepet, govor, kriki ter zvoki predmetov iz ljudske zakladnice zvočil.

Skladba *Od blizu in daleč* je našla odmev tudi po svetu, vse do Yokohame, kjer je bila leta 2001 izvedena na Svetovnih glasbenih dnevih.

Natisnjena partitura dela je med Edicijami Društva slovenskih skladateljev.

Hila TAMIR OSTROVER (1976)

Glasbo izraelske skladateljice Hile Tamir Ostrover so izvajali in predvajali v ZDA, Evropi ter Izraelu. V svojih skladbah se večkrat posveča fizikalnim platem zvoka,

njegovim povezavam z drugimi čutili, gibanjem in telesnim vidikom.

Skladateljica je doktorirala na Univerzi New York (New York University) in je sedaj postdoktorska raziskovalka na Univerzi Tel Aviv, kjer vodi del o glasbeni kogniciji interdisciplinarnega projekta, ki vključuje strojno učenje, glasbo in gib.

RA'AD

Skladateljico je pri pisanju skladbe »Ra'ad« (trepetaenje, drhtenje) navdihnili besedilo arije »Non Piangete, Amati Rai« Marie Terese Agnesi. Tekst arije, ki postavlja pevkin vlogu v situacijo ob smrtni postelji, se odraža v zvočnem prizadevanju za doseganje začasne stabilnosti, ki pa je že po naravi krhka in nenehno niha med obstojem in izumiranjem, ponavljanjem in spremenljivostjo, redom in neredom. Na prvi pogled to deluje kot polarizirano stanje bivanja, ampak ali je res tako? Se živost zrcali v stalnem ponavljanju, kot v pomirjujočem ritmu srčnega utripa in dihanja, ali pa je morda to znak stagnacije in miru, življenje pa se v resnici odraža v kaosu?

Peter ŠAVLI (1961)

je na Akademiji za glasbo v Ljubljani diplomiral iz glasbene pedagogike in iz kompozicije. Na univerzi Yale v ZDA je leta 1995 prejel Umetniško diplomu. Doktoriral je na Univerzi Cornell. Moderiral je mladinske simfonične koncerte. Simfonični orkester RTV Slovenija in Orkester Slovenske filharmonije sta izvedla in posnela njegova orkestrska dela. Šavlijev komorni in zborovski opus je zelo obširen. Svoja dela izdaja pri založbi Društva slovenskih skladateljev.

Pomembno vlogo pri vzgoji mladega opernega občinstva ima njegova mladinska pravljica opera *Pastir* iz leta 2011. Zanj je sam napisal libreto po predlogi tolminske ljudske pravljice. Znana je njegova skladba *Attractio* za kvartet flavt. Kot skladatelj je bil večkrat nominiran za nagrado Prešernovega sklada. Leta 2004

se je zaposlil na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani, kjer je v letih 2009-2019 vodil strokovno teoretski oddelek. Mlade talente spodbuja pri njihovih prvih skladateljskih dosežkih. Kot docent za teoretične predmete na Akademiji za glasbo v Ljubljani občasno predava solfeggio, oblikoslovje in specialno glasbeno didaktiko...

ERRITHACUS RUBECULA (Taščica)

Skladbo sem napisal na pobudo Mateje Bajt. Latinski izraz je ime za ptico taščico, mojstrico ptičjega petja. Navdušuje me s svojimi neskončnimi variacijami hitrih in presenetljivih motivov in neverjetnih okraskov, hitrih kot blisk. V teh delih skladbe slišimo altovsko flavto z zelo virtuoznimi linijami. Tenorska flavta povezuje zvočno zgodbo z mirnim 12-tonskim pejsažem večernega neba, ko petje ptic potihne. Srednji del skladbe odločilno prispeva h glasbeni obliki in predstavlja navdušen slavošpev lepoti našega stvarstva. Skladbo bomo poslušali v verziji s spremljavo tolkalca, ki izvaja zvoke na naravnih zvočilih: leseni »zvončki« iz oreha, jesena, hrasta in smreke, hrastov boben iz gozdov okolice Domžal, kamni iz Mesečevega zaliva pri Piranu in železne palice iz naročja matere Zemlje.

Uroš ROJKO (1954)

Najprej je študiral klarinet pri prof. Francu Tržanu na Srednji glasbeni šoli v Ljubljani in prof. Alojzu Zupanu na Akademiji za glasbo v Ljubljani, nato kompozicijo na Akademiji za glasbo v Ljubljani (1977-1981, prof. Uroš Krek), na Visoki šoli za glasbo v Freiburgu (1983-1986, prof. K. Huber) in Hamburgu (1986-1989, prof. György Ligeti). Prejel je številna mednarodna priznanja, med drugim 1. nagrado »Premio Europa 1985« v Rimu, nagrado »Gaudeamuspreis 1986« v Amsterdamu, 1. nagrado na »Wiener Internationaler Kompositionspreis« (1991), doma pa nagrado Prešernovega sklada (1988). Izvedbe v Evropi, Ameriki, Kanadi, Avstraliji in Japonski;

izvedbe na ISCM svetovnih glasbenih dnevih. Aktualno se giblje med Berlinom, Dunajem in Ljubljano, od leta 1995 je profesor za kompozicijo na Akademiji za glasbo v Ljubljani, od 2015 izredni član SAZU. Živahno koncertno-klarinetistično dejavnost (leta 1975 je bil, med drugim, štipendist in klarinetist Orkestra Slovenske filharmonije) je Uroš Rojko, zaradi vnetja živca na roki, popolnoma opustil. V poznih devetdesetih letih prejšnjega stoletja pa se je vrnil na oder v različnih komornih zasedbah, tudi v duu s švicarskim akordeonistom, prof. Hugom Nothom, v zadnjem več kot desetletju pa zlasti z virtuozom na harmoniki Luko Juhartom.

FRULATNA CAJONADA

Zaželjena je bila zasedba dveh kljunastih flavt (frulic) in dveh tolkal s povdarkom na lesenih glasbilih. Ko sem instrumentarij domislil in povdarek radikaliziral (torej zgolj les), mi je izbira dveh Cajonov mikavno sugerirala naslov, ki izraža točno to, kar skladba je. Dodatna razlaga bi bila povsem odveč. Posvečena je izvajalcem krstne izvedbe, Maruši in Mateji ter Simonu in Jožetu.

KONCERT STA OMOGOČILA

Ministrstvo za kulturo RS

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Mestna občina Ljubljana

Mestna občina
Ljubljana

INFORMACIJE

Društvo slovenskih skladateljev

Trg francoske revolucije 6

1000 Ljubljana

01/241 56 60

info@dss.si

www.dss.si

